

'Gençleri buluşturabilsek, sorunlarımız çözülür'

Yazar ve yayıncı **Mine Soysal**'ın "Uzakta"sı, gençler için yazılmış ama epeyce sert ve gerçekçi bir kitap. Günümüz Türkiye'sinin önemli sorunlarını ele alıyor. Kahramanlarıysa birbirlerinden çok farklı hayatlar yaşayan iki genç insan. Biri yoksul bir ailenin yaralı oğlu Erdo, diğeri zengin bir ailenin kızı olan ama en az Erdo kadar yaralı Dünya...

Yazar ve yayıncı **Mine Soysal**'ın yeni romanı "Uzakta"nın kahramanları birbirlerinden çok farklı hayatlar yaşayan iki genç. Biri yoksul bir ailenin yaralı oğlu Erdo, diğeri zengin bir ailenin en az Erdo kadar yaralı kızı Dünya... Ama hiç karşılaşmıyorlar, denizin ortasında iki vapur gibi geçip gidiyorlar birbirlerinin yanından. Günümüz Türkiye'sinin önemli sorunlarını ele alan "Uzakta", gençler için yazılmış bir romanda alışkın olmadığımız kadar sert ve gerçekçi bir kitap. Soysal'la kitabını konuştuk...

■ **Roman boyunca hep bekledim ama Erdo ile Dünya buluşamadılar...**

Hatlar birbirinden keskin şekilde ayrıldı çünkü. Yetişkin dünya, insanları doğdukları andan itibaren ekonomik koşullarına, etnik-kültürel yapılarına bakarak gruplamaya başladı. Türkiye'de bu ayrım daha da belirgin: Farklı kesimlerden gençlerin bir araya gelme koşulları tamamen değişti; karşılaşmaları mümkün değil, buldukları ortamlar, gittikleri mekânlar, ilgi alanları, merakları başka. 80'ler ve 90'lardaki büyük tufandan sonra oldu bu. İhtimal bırakmadık geride; yakınlaşma, birbirini anlamaya çalışma ihtimalini yok ettik.

■ **Sonucu ne oldu?**

Gençler kendilerini çok yalnız hissetmeye başladı; kitabımda bunu anlattım. Öyle zıt iki karakter yarattım ki bir kafede karşılaşmaları mümkün değil, sokakta bile karşılaşamazlar. Buluşmaları için gerçekten çok önemli bir şey olması gerek. Halbuki genç olmak hayata aynı ilgiyle, aynı merak, sevinç ve kederle hatta aynı can sıkıntısıyla bakmayı gerektiriyor. Genç insan zevk, endişe ve hevesle donanmış eşsiz bir yaratık. Onları aynı noktada buluşturabilmeyi bir başarabilsek, belki bir gün bütün sorunlarımız çözülecek.

■ **Dünya ile Erdo buluşalardı?**

Hayat muhteşem olurdu. Gezi'de yaşadık bunu; bambaşka hayatlardan

Gültenay BÖREKÇİ
gborekci@htgazete.com.tr

Uzakta, Mine Soysal
ON8 Kitap

gelen insanların buluştuğlarında yarattığı büyüü hissettik. Gençlerin birbirlerini anlamaya ve yakınlık duymaya, bir de tabii deneyim özgürlüğüne ihtiyacı var. Öbür türlü dünyayı yetişkinlerin gösterdiği kadarıyla tanıyabiliyorlar. Bizde gençlerin en büyük problemi özgürlük alanlarının yok edilmesi. Onları her konuda yönlendiriyor, okul hayatıyla da eğittiğimizi sanıyoruz... Bedelini de nesiller boyu ödüyoruz. Heyecanlı, coşkulu 70'lerin ardından gençlerin apolitize edildiği 80'li ve 90'lı yılları yaşadık. Bir yandan insanları ağır bir kıyımdan geçiriyor, bir yandan da gençleri apolitize etmeye çalışarak durumu olağanlaştırmaya çalışıyorlardı.

■ **Neyse ki edebiyat var...**

Evet, edebiyatın sorumluluklarından biri dönemselleşmelerin, trajedilerin de bellek kaydını tutması. Her konuda en azı sunan bir ülkede yaşıyoruz. Edebiyatın günlük meselelerden uzak kalmaması, yaşanan problemleri analiz etmesi, gençlere umudu, cesareti aşılacak bir pınar sunması elzem. Daha lise yıllarında edebiyattan uzaklaştırılan gençler, bütün olanaksızlıklara rağmen ciddi ciddi okumaya çalışıyorlarsa bu bize umut vermeli. Onlarla bir araya geldiğimizde akıllı kurgular ve inandırıcı karakterlerle yaratılan kitapları ne kadar ilgiyle okuduklarına şahit oluyoruz. Kitaplarımızda eşcinselliğini

sorgulayan bir gencin öyküsü de anlatılabiliyor, şiddete maruz kalan bir gencin sorunları da... Bu konuları tartışmak, ders kitaplarının ya da aile sohbetlerinin sunamayacağı bir şey.

■ **Gençlerin sorunları, mesela ilk aşkın yarattığı sarsıntı en basitinden önemsiz addediliyor, ciddiye alınmıyor... "Daha mühim meselelerimiz var" diyor aileler...**

Aşk bizim memleketimizde iki gencin öldürülme sebebi bile olabiliyor. Dinle harmanlanmış geleneğin sokakta töre kırbaıyla dolaştığı bir ülkede bizim şu an konuştuğumuz şeyler biraz lüks aslında. Edebiyat kitaplarının okunması, elden ele gezmesi bu yüzden önemli.

'Çocuk okur sağlam durur, notunu da dürüstçe verir'

■ **Edebiyat çocuğun, gencin büyümesini sağlıyor. Tabii birçok yetişkin de aslında büyümemiş bence, o yüzden keşke bu kitapları gençler kadar anne babalar da okusa...**

Çocuk ve gençlik edebiyatının iyi örnekleri gerçekten de yaşsız kitaplardır. Eğitimci ve kütüphaneciler çocuklara ve gençlere didaktik olmayan eserleri de önermeliler. Hatta yetişkinlere ve bilhassa kadınlara da... Anadolu'nun büyük bir bölümünde temel eğitimin yetersizliğinden dolayı okuma, yazma, okuduğunu anlama sıkıntısı yüksek. Arayı kapamak için çocuk ve gençlik edebiyatı iyi bir kaynak.

■ **Peki çocuklar nasıl okuyuculardır? Ne bileyim, kolay mı sıkılırlar, zor mu beğenirler?**

Çocuk okur en zeki, en uyanık, en ne istediğini bilen okurdur. Kimse onu, "Dişini sık, 50 sayfa sonrası çok keyifli" diye kandıramaz. Kurgunun, karakterlerin, alt temaların tadına hızla bakar ve o lezzetin seviyesine göre elindeki kitabı okumaya devam edip etmemeye karar verir. Yani sağlam durur, notunu da dürüstçe verir.